

Številka: 090-108/2025-2711-17

Datum: 23. 01. 2026

Zadeva: Odgovor na vaš dopis z dne 15. 1. 2026

Ministrstvo za zdravje pojasnjuje, da je patronažno zdravstveno varstvo sestavni del javne zdravstvene službe, katere vsebina, obseg in način izvajanja so natančno določeni z veljavno zakonodajo ter s pogodbenimi razmerji z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije. ZZZS financira izključno tiste storitve patronažnega zdravstvenega varstva, ki predstavljajo zdravstveno-negovalno obravnavo in temeljijo na zdravstveni indikaciji, strokovni presoji ter odgovornosti diplomirane medicinske sestre. Gre za preventivne, kurativne in rehabilitacijske zdravstvene storitve na domu, ki zahtevajo ustrezno strokovno znanje in sodijo v okvir pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Storitve, tako imenovane laične nege, ki vključujejo pomoč pri osnovnih dnevnih opravilih, kot so osebna higiena, oblačenje, hranjenje, spremstvo ter osnovna pomoč pri gibanju, ne sodijo v delokrog patronažnega zdravstvenega varstva in niso predmet financiranja iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Navedeno ni posledica pomanjkanja strokovnih kompetenc patronažnih medicinskih sester, temveč odraža jasno in zavestno sistemsko razmejitev med zdravstvenimi storitvami ter storitvami oskrbe. Laična nega namreč ne zahteva zdravstvenega strokovnega znanja in je kot taka umeščena v druge sisteme podpore, predvsem v sistem socialnega varstva in v sistem dolgotrajne oskrbe.

Zaradi navedene razmejitve patronažne medicinske sestre v okviru javne zdravstvene službe teh storitev ne smejo izvajati. Izvajanje laične nege v okviru patronažnega zdravstvenega varstva bi pomenilo delo izven pogodbeno določenega obsega storitev, nenamensko porabo sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja ter neupravičeno obremenjevanje zdravstvenega kadra z nalogami, ki ne sodijo v zdravstveni sistem. Posledično bi se zmanjševala dostopnost strokovnih patronažnih storitev za paciente, ki takšno zdravstveno-negovalno obravnavo dejansko potrebujejo, kar bi bilo z vidika pravičnosti do zavarovanih oseb ter učinkovitosti sistema neustrezno.

Če bi se laična nega financirala in izvajala znotraj patronažnega zdravstvenega varstva, bi to pomenilo, da bi diplomirane medicinske sestre opravljale naloge, ki jih lahko opravljajo tudi osebe brez zdravstvene izobrazbe, kar ni skladno z namenom, vlogo in odgovornostjo patronažnega zdravstvenega varstva v javnem zdravstvenem sistemu. Prav ta razmejitev jasno kaže, da ne gre za vprašanje strokovne usposobljenosti izvajalk patronažne dejavnosti, temveč za vprašanje zakonitega obsega dela, ustreznega financiranja ter odgovorne rabe omejenih virov obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Kadar se pri posamezniku pokaže potreba po stalni ali dolgotrajni pomoči pri osnovnih življenjskih opravilih, organizirani oskrbi in negi ter razbremenitvi svojcev, ne gre več za vprašanje patronažnega zdravstvenega varstva, temveč za potrebo po dolgotrajni oskrbi. Dolgotrajna oskrba je sistemsko urejena izven obveznega zdravstvenega zavarovanja in vključuje socialne, oskrbovalne ter deloma zdravstvene storitve, ki se povezujejo in koordinirajo v okviru sistema socialnega varstva.

Vloga patronažne zdravstvene službe je v takšnih primerih omejena na zaznavo potreb, strokovno presojo z zdravstvenega vidika ter usmerjanje posameznika oziroma njegovih svojcev na pristojni center za socialno delo, ki predstavlja sistemsko predvideno vstopno točko za ugotavljanje potreb, vodenje postopkov za uveljavljanje pravic iz naslova dolgotrajne oskrbe ter organizacijo in koordinacijo ustreznih storitev. Izvajanje storitev, ki ne sodijo v delokrog patronažnega zdravstvenega varstva, v teh primerih ni dopustno.

Ministrstvo torej poudarja, da je opisano stališče skladno z veljavno ureditvijo ter s sistemsko organizacijo zdravstvenega in socialnega varstva v Republiki Sloveniji. Ohranitev jasne razmejitve pristojnosti med posameznimi sistemi je namreč nujen pogoj za zakonito, učinkovito in vzdržno delovanje javnih služb ter za zagotavljanje dostopnih in kakovostnih storitev vsem uporabnikom.

Lepo pozdravljeni,

Pripravila:

Samira Ališič Kovač

sekretarka

Jasna HUMAR

DRŽAVNA SEKRETARKA

Opomba Zbornice - Zveze:

Objavljeno besedilo je prirejena različica dopisa Ministrstva za zdravje. Zaradi varovanja osebnih podatkov je Zbornica – Zveza iz dokumenta odstranila podatke o prejemniku dopisa ter uvodna dva odstavka, ki se nanašata na konkretno osebo. Vsebina dopisa v preostalem delu ni bila vsebinsko spremenjena.

